

Málið hevur skund - sáttamáli fyri 3 ting

Oddagrein

VERULIGA startskotið til eina føroyska oljuvinnu varð loyst av, tá danir fyrst í 90-unum gingu við til at lata føroyingum rættin til ráevni í undirgrundini. Tá høvdu føroyingar samráðst við danir síðani miðskeiðis í 70-unum um eina loysn í hesum fyri Føroyar so týðningarmikla máli. Í hesum tíðarbili hópaðu umsóknirnar frá altjóða feløgum um loyvi til kanningar á føroyska landgrunninum seg upp á borðinum hjá lógmanni í Tinganesi. Tá tað so gjørdist greitt, at danir góðtøku, at føroyingar eiga rættin til møgulig ráevni í undirgrundini, fór maskinan í gongd. Frá føroyskari síðu varð skjótt borið at, sett varð út í kortið frá politiskari síðu og nevndir vórðu settar at fyrireika bæði forkanningar, oljulóggevna og.

NÚ vit eru um at fara úr 90-unum og inn í eina nýggja öld er enn eingin borur settur í undirgrundina. Onkur heldur helst, at tað er gingið alt ov seint, onnur halda, at vit hava havt brúk fyri neyðugu tíðini at fyrireika okkum væl og virðiliga. Helst eru báðar hesar útsóknir sannar. Men veruliga orsøkin til, at málið líkasum er komið í drag, er óloyst marknasurningurin. Ósemjan við bretar um markið millum londini hevur sett ein kila inn í hjólini, sum annars fóru at mæla so væl fyrru helvt av 90-unum. Nú sýnast so at vera útítt fyri, at marknatráttin verður loyst, soleiðis at meiri ferð aftur kann setast á. Tað ljóðar, at ein avtala verður undirskrivað kanska í hesum mánaðinum ella í apríl. Og tess fyrr tess skjótari kann skjótt verða settur á arbeiðið uppá 1. útjóðingina. Oljumálaráðharrin segði í tinginum herfyri, at so skjótt henda avtala varð undirskrivað, fór hann at seta øll segl til fyri at fáa ferð á arbeiðið við útjóðingini.

TAÐ er greitt, at málið nú hevur skund. Tí ein marknasáttmáli skal jú góðkennast bæði á lótingi, á fólkatingi og í bretska parlamentinum. Seinasta freist at leggja mál fyri tingið er útrunnin, men møguleiki er at fáa mál við seinni, um 17 tingmenn atkvøða fyri tí. Fólkatingið fer til hús 5. juni og kemur ikki saman aftur fyrr enn í oktober. Sum skilst skal slíkur sáttmáli ikki til viðgerðar í bretska parlamentinum men bara leggjast fram og so góðkennast. Eingin ivi er um, at okkara fólk og bretska embætisfólkini gera alt tey kunnu fyri at fáa sáttmálan kláran, so hann kann leggjast fyri tingini í næstu framtíð. Vit kunnu so bara vóna, nú tað eru gingið so nógv ár við at loysa hesa trætuna, at sluttspurturin verður góður, og at báðir partar koma á mál í senn.

Sosialurin

Lesarabrøv

Neyðugt at leggja øki burturav til snellu

Skal snellubátunum verða lív lagað, verður tað neyðugt at øki verða sett av til snelluna burturav at royna á.

Sum stóðen er, fær snellan ikki frið at royna fyri línubátunum.

Vit vita, at har sum línur hevur verið, ber ikki til at fiska við snellu í minst eina viku aftaná.

Tað er ikki langt síðani, at vit vóru á eini leið eystanfyri, har línubátarnir høvdu verið, men vit fingu bara fá fiskar allan dagin.

Tí er tað neyðugt, at vit fáa sett nokur øki av, sum bara snellan kann fiska á.

Eg meini eisini, at snellan skuldi hava eitt øki á Føroya Banka, sum bara hon slapp at fiska á.

Allir aðrir reiðskapir eru skildir sundur, bara ikki línur og snellan.

Eg haldi eisini, at snellubátarnir skuldu fingið fløgustuðulin aftur, tí eitt snellu-loyvi er onki vert, um skal snellan skal fiska saman við línuni.

Hesi seinastu árinu hevur torrafiskurin bjarga snelluni, men í ár hevur eisini verið eidsørt við torrafiski.

Eisini Froyanes er ein avleiðing av, at snellan hevur so ringar umstøður. Tí hevði snellan havt betri møguleikar, høvdu mennir aldri farið í holt við Froyanes-ætlanina.

Eg ivist heldur ikki í, at tað er bankatøskurin, teir eru úti eftir. Tí mugu vit fáa øki á Bankanum, sum línur

ikkj sleppur at royna á.

Tað, at snellan hevur so ringar umstøður, er ikki bara tí at snellan ikki hevur øki fyri seg sjálva at fiska á.

Hetta er eisini ein avleiðing av, at fiskidagaskipanin er sett í verk.

Fiskidagaskipanin fullkomiliga oyðrepur stovnar. Tá var kvotaskipanin frægari, tí tá ið hon var í gildi, fingu vit 180 tons, men nú drepa vit ikki livandi. Heldur ikki um várið hava vit dripið livandi.

Og nú fiskidagaskipanin er í gildi, verður tað kanska ikki nógv ár, aðrenn stovnararnir eru niðri á 0.

Í kvotaskipanini skuldi hvør bátur havt eitt ávíst tonsatal. Tí tað hevði gjørt

tað alsamt rúmligari á grunninum, so hvørt sum bátarnir blivu línur við sína kvotu.

Tað kundi eisini verið so at bátarnir sluppu at fiska fyri eitt ávíst virði, og so skuldu teir gívið.

Høvdu vit fyra mans á okkara báti, kunnað fiska fyri einar 2 milliónir, var tað ein ársinntøka.

So hevði tað verið javnari bytt millum skipini. Nú er tað næstan frítt og at tann vinnur, sum sterkastur er.

Tað er heldur ikki rætt, at tað er ein samd vinna, sum mæltir til kvotaskipanina, tað eru nakrir fáir, teir sum sterkastir eru.

Finnur Egholm,
Eiði

TKST stevnt Tórshavnar býráð

Tórshavnar Kommunal Starvs- og Tænastumannafelag vil hava skil á viðurskiptunum hjá vikuskiftisavloysarunum í Svimjihylinum

Nevndin í Tórshavnar Kommunal Starvs- og Tænastumannafelag hevur nú skipað seg, aftan á aðalfundin ið var 24. feb.

Tveir nevndarlímur stóðu fyri vali: Kartni Ravnsfjall, ið var afturvaldur og Signa Hammer, ið ikki stillaði upp aftur. Í hennara stað var Barbara Petersen vald.

Nevndin hevur skipað seg soleiðis: Kartni Ravnsfjall, formaður. Johan Christiansen, næstformaður. Alma Hansen, skrivari. Michael Jacobsen, kassameistari og Barbara Petersen, nevndarlímur.

Viðv. málinum um leiðaran fyri skattakærunevndina hevur Tórshavnar Kommunal Starvs- og Tænastumannafelag góðtikið, at hesin hevur innlimað

seg í Búskapar- & lögfrøðingafelagið. BLF hevur eisini fyri felagnum váttað, at hesin, sum limur í teirra felag ikki fær møguleika at taka upp annað arbeiði, enn tað hann dagliga fæst við. Harumframt hevur TKST í skrivi heitt á BLF um at geva TKST fráboðan, um hesin ella býráðið limað hann úr teirra felag.

Í einum øðrum stríðsmálið millum TKST og býráðið hevur felagið valt at stevna Tórshavnar býráð. Talan er um krav um, at vikuskiftisavloysarnir í Svimjihylini ikki fáa útgjöldið vaktargjöld, sum teir eiga samb. sáttmála. Felagið hevur áður roynt at fingið avgreitt málið á fundi við býráðið (har eisini borgarstjórin var til staðar). Men fekk felagið

– Vikuskiftisavloysarnir í Svimjihylinum fáa framvegis ikki útgjöldið vaktargjöldini soleiðis, sum avtalað er, heldur fagfelagið hjá teimum, sum starvast hjá Havnar kommunu her greitt at vita, at um hesi vaktargjöld skuldu gjaldast, skuldi umtalaði starvsbólkur niður í lønarflok. Felagið heldur uppá, at hesi starvsfólk skulu verða í 9. lønarbólk, sum ásett í sáttmálanum.

Framvegis fáa avloysarar, ið starvast í Svimjihylini ikki útgjöldið hesi vaktargjöld. Hetta at starvsfólk undir býráðnum skulu arbeiða fyri vanligu løn leygar- og sunnudagar er væl í trá við serliga starvspolitikkin sum sitandi býráðssamgonga ynskir at føra. TKST hevur tó valt at stevna býráðnum í hesum máli og krevur, at vaktar-

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum ið sýndu samkenslu og mintust pápa, verpápa, abba og langabba okkara

KNUD ELLEBYE ANDERSEN

Takk til prest, kirkjuteinarar, sangarar og øllum tykkum ið hjálptu okkum á ymsan hátt.

Takk fyri blómur, kransar og gávur annars, og øllum tykkum ið fylgdu honum til hansara seinasta hvíldarstað.

Ein serstøk tøkk til Heimahjálpinu fyri tann anda ið tit hava lagt í arbeiðið hesi seks árin.

Petur, Poul, Beth og Jan

Takk

Takk til øll sum vitjaðu okkum, góvu blómur og gávur á føðingardegnum.

Ein serlig tøkk til Adelaid, Eyðvør og Ketty fyri góða hjálp.

Blíðar heilsanir
Inga og Magnus